

Záštitu nad podujatím prevzalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny (MPSVR) SR a české Ministerstvo práce a sociálnych vecí (MPSV). Odbornými partnermi boli Národný inšpektorát práce (NIP) Košice a Štátny úrad inšpekcie práce ČR.

Cieľom Medzinárodnej konferencie BOZP INCOBOZ bolo poukázať na problematiku tém v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pracovného prostredia a osobitne na samostatnom seminári poukázať na rizikové oblasti v stavebníctve a koordináciu bezpečnej práce na staveniskách, podporovať výmenu skúseností a dobrých príkladov zo stavebnej praxe, v určitých prípadoch zjednocovať prístupy k BOZP v stavebníctve, navrhovať riešenia a konštruktívne legislatívne návrhy na ochranu zdravia pracujúcich.

Prezentovali sa tu nové trendy, postupy prevencie a skúsenosti v oblasti BOZP a v podpore ochrany zdravia.

Organizátori sa zamerali na aplikáciu dobrej praxe BOZP na pracoviskách v rámci EÚ a podpory ochrany zdravia.

Základné témy konferencie:

- Hodnotenie súčasnej situácie BOZP na pracoviskách v EÚ,
- Aktuálny stav legislatívy v SR a ČR,
- Príklady implementácie dobrej praxe a účinných riešení,
- Európsky seminár – Bezpečné stavenisko (Riziká v stavebníctve, 22. mája populudní).

Ing. Ján Donič, JUDr. Jiří Vaňásek

Účastníkov konferencie privítal Ing. Ján Donič, konateľ a výkonný riaditeľ spoločnosti BOZPO Prievidza a predseda občianskeho združenia Spoločná vízia.

So slávnostnými príhovormi vystúpili JUDr. Jiří Vaňásek, riaditeľ odboru trhu práce MPSV ČR, PaedDr. Danica Lehocká, PhD., generálna riaditeľka sekcie práce MPSVR SR, Ing. Bartolomej Dorov, riaditeľ odboru riadenia inšpekcie práce NIP Košice, Mgr. Ing. Rudolf Hahn, generálny inšpektor Štátneho úradu inšpekcie práce ČR, Richard Habgood, prezident ISHCCO (Medzinárodnej organizácie

INCOBOZ 2014

– medzinárodná konferencia BOZP

ZA POSLEDNÉ ROKY VZNIKLO VELA OBČIANSKÝCH ZDRUŽENÍ A ORGANIZÁCIÍ, KTORÉ SA SNAŽIA VYKONÁVAŤ SVOJU ČINNOSŤ ČO NAJSVEDOMITEJŠIE, NO KAŽDODENNE MUSIA ZÁPASIŤ S RÔZNYMI ŤAŽKOSŤAMI NAPRIEK TOMU, ŽE ICH ČINNOSŤ JE MAXIMÁLNE DÔLEŽITÁ... MEDZI NE MOŽNO ZARADIŤ AJ OBČIANSKE ZDRUŽENIE SPOLOČNÁ VÍZIA, KTORÉ V DŇOCH 21. AŽ 23. MÁJA T. R. V BOJNICIACH ZORGANIZOVALO SPOLU SO SPOLOČNOSŤOU BOZPO, S. R. O., PRIEVIDZA V PORADÍ UŽ DRUHÝ ROČNÍK MEDZINÁRODNEJ KONFERENCIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI INCOBOZ 2014 V SR (CELKOVO UŽ V PORADÍ 5. ROČNÍK PRE ČR A SR). NA KONFERENCII INCOBOZ 2014 SA STRETLI ODBORNÍCI V OBLASTI BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI (BOZP) ZO SLOVENSKA, Z ČESKEJ REPUBLIKY, TALIANSKA, VEĽKEJ BRITÁNIE A HOLANDSKA.

koordinátorov bezpečnosti a ochrany zdravia v stavebníctve), a Mgr. Magdaléna Dobišová, generálna riaditeľka akciovej spoločnosti Skanska SK.

Na začiatku prvej časti konferencie Mgr. Dobišová predstavila stručne spoločnosť Skanska a vzápätí odovzdala slovo Ing. Jurajovi Novodomecovi, riaditeľovi odboru BOZP a. s. Skanska, ktorý vyhlásil, že bezpečnosť a zdravie vlastných zamestnancov je pre ich spoločnosť najväčšou hodnotou. Každý rok organizujú Týždeň bezpečnosti práce – tentoraz pod názvom Spolu pre bezpečnosť každého z nás. V rámci tohto týždňa sa pravidelne konajú školenia zamestnancov, ale aj zvýšené kontroly týkajúce sa oblasti BOZP.

S aktuálnymi predpismi v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci oboznámila prítomných Ing. Tamara Paceková z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. V rokoch 2013 a 2014 nadobudli účinnosť viaceré právne predpisy. Spomenula zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, v ktorom sa základné zmeny týkajú pitného režimu, rekondičných pobytov, dokladov o overení odborných vedomostí, získaní preukazu alebo osvedčenia na vykonávanie niektorých činností na technických zariadeniach, aj o ich odobrati a podobne. Významná je aj nová právna úprava bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a ďalších pracovných činnostiach.

Z českého Štátneho úradu inšpekcie práce problematike BOZP na pracoviskách v ČR venovali pozornosť v spoločnom príspevku Ing. Ondřej Varta a Mgr. Zdeněk Šindlář. Okrem iného sa zhodli v tom, že podstatou práce inšpektorátov v Česku musí byť prevencia, nie represia. Teda snaha o predchádzanie negatívnym javom – pracovným úrazom, chorobám z povolania a haváriám technických zariadení, a ak už sa niečo také stane – maximálne úsilie týchto inštitúcií o čo najlepšie vyrovnanie sa s následkami nežiaducich udalostí. Spomenuli aj minuloročné kontrolné činnosti v stavebníctve. Ako tri najčastejšie nedostatky zistené pri kontrolách uviedli, že nebol spracovaný plán BOZP na stavenisku, absentovalo oznámenie o začatí stavby, nebol určený koordinátor BOZP na stavenisku.

Kontaktná osoba Európskej agentúry pre BOZP (EU-OSHA) v Bilbau v rámci Slovenska Ing. Laurencia Jančurová vo svojom príspevku vysvetlila, z akých zásad vychádza európska legislatíva BOZP a ktoré inštitúcie a partneri pomáhajú posilňovať implementáciu tejto legislatívy do vnútroštátnych systémov. Hovorila o princípoch a štruktúre novej legislatívy BOZP, ktorá má tri úrovne. Prvú úroveň predstavuje rámcová smernica o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia BOZP – Smernica 89/391/EHS. Druhú úroveň tvoria individuálne smernice

(špecifikujú, ako uplatniť rôzne požiadavky) a do tretej úrovne patria nezáväzná, ale odporúčané príručky a štandardy. Spomenula niektoré európske kampane, v rokoch 2014 – 2015 je to kampaň Zdravé pracoviská bez stresu.

Najčastejšou príčinou pracovných úrazov vyšetrovaných inšpektorátmi práce v odvetví slovenského stavebníctva v minulom roku boli nedostatky osobných predpokladov a používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce, povedal **Ing. Bartolomej Dorov**. K zvýšenej úrazovosti v stavebníctve prispieva najmä nedostatočná spolupráca medzi manažermi a zamestnancami, formálne vypracovaná politika BOZP, posudzovanie rizík nesppracované na konkrétne podmienky toho-ktorého pracoviska, nedostatočné zisťovanie, či rizikové faktory práce a pracovného prostredia neprekračujú povolené limity, nedostatočná starostlivosť o technické zariadenia, zastaraný vozidlový park... Previerky jednotlivých inšpektorátov práce v oblasti stavebníctva sú zamerané na práce vo výškach, práce na lešení, výkopové a zemné práce, činnosť koordinátora BOZP na stavenisku... Stavebníctvo patrí z pohľadu BOZP medzi najnebezpečnejšie odvetvia. Prevencia a poradenstvo inšpektorátov práce budú naďalej hlavnými nástrojmi na zlepšenie BOZP v odvetví. Na záver prednášateľ dodal, že investovanie firiem do výchovy a bezpečnosti práce sa oplatí. Vždy je to ekonomicky výhodnejšie ako dôsledky pracovných úrazov, odhliadnuc od ľudského utrpenia.

Problematike rizikových prác venovala svoju prednášku **MUDr. Miroslava Štovčíková** z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Prievidza. (*Poznámka redakcie: Článok s touto tematikou nájdete na s. ...*)

Od **Davida Hulinského** z Baťa Industrials sa účastníci konferencie dozvedeli, prečo je obuv dôležitá..., pravdaže, správna obuv.

Úvodný deň konferencie ukončil večerný raut, ktorý sa konal v peknom prostredí nad Bojnickým hradom. Ani pohostenie, ktoré pripravili organizátori, neubralo z chuti účastníkov pokračovať v diskusiách s prednášajúcimi.

Program na druhý deň konferencie bol venovaný problematike dobrej praxe v oblasti ochrany a podpory zdravia na pracoviskách.

Podrobnosti o činnosti pracovnej zdravotnej služby (PZS) sa prítomní dozvedeli od **MUDr. Ľudmily Ondrej-kovej, MPH**, z Úradu verejného zdravotníctva SR. Zamestnávateľ je v sú-

Bc. Ladislav Mílek, Ing. Miroslav Novotný, PhD., MUDr. Samuel Lvončík, JUDr. Ľudmila Ondrejková, MPH

časnosti povinný zabezpečiť PZS len pre zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce, ktorí predstavujú iba päť percent zo všetkých zamestnancov na Slovensku. Pre zamestnancov vykonávajúcich práce zaradené do 1. alebo 2. kategórie zamestnávateľ nie je povinný zabezpečiť PZS. Zrušenie tejto povinnosti zamestnávateľa (novelou zákona č. 124/2006 Z. z.) zásadným spôsobom zasiahlo do činnosti tímov PZS. V návrhu novelizácie zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia je uvedená komplexná úprava problematiky ochrany zdravia pri práci, PZS, uznanie choroby z povolania alebo ohrozenia chorobou z povolania – ale to je iba návrh, povedala **MUDr. Ondrejková**.

Na predchádzajúcu tému nadviazal **MUDr. Samuel Lvončík**, predseda výboru sekcie PZS Asociácie súkromných lekárov SR, príspevkom Pracovné zdravotné služby a súčasnosť. Medzi riziká súčasného stavu zaradil záťaž verejných financií v sociálnej oblasti, stratu pracovných miest, zhoršenie uplatnenia absolventov štúdia verejného zdravotníctva na trhu práce... a navrhol hneď aj riešenia – zlepšiť koordináciu zainteresovaných strán pri riešení problematiky ochrany zdravia zamestnancov pri práci, vytvárať racionálne a ekonomicky obhájiteľné právne prostredie na ochranu zdravia zamestnancov pri práci.

Predseda českého občianskeho združenia Společná vize **Bc. Vladimír Mílek** informoval o cieľoch združenia – spoločný postup pri zvyšovaní úrovne bezpečnosti práce na staveniskách, metódy a činnosti koordinátora BOZP na stavenisku, spracovanie plánu BOZP a sprevádzanie stavebníka (investora, zadávateľa stavby) od zámeru výstavby, cez bezpečnú realizá-

ciu až po používanie a údržbu objektu.

Ing. Miroslav Novotný, PhD., stručne oboznámil prítomných s aktivitami Inštitútu pre výskum práce a rodiny v Bratislave v oblasti výskumu. Osobitnú pozornosť venoval tímu BOZP, jeho zloženiu a aktivitám v posledných rokoch.

Po krátkej prestávke sa pokračovalo v programe konferencie venovanom problematike dobrej praxe v oblasti BOZP na pracoviskách.

Slova sa ujali **Ing. Miroslava Udvardiová** a **Ing. Romana Pösová** zo spoločnosti BOZPO Prievidza, ktoré názorne predvedli softvérové aplikácie BOZP.

Hlavná inšpektorica Inšpektorátu práce Trenčín **Mgr. Iveta Miksová** v úvode svojho príspevku oboznámila prítomných s historickým vývojom problematiky BOZP. Plynule nadviazuc na tento exkurz významom a zmyslom bezpečnosti práce a ochrany zdravia v súčasnosti zdôraznila, že stratégia prevencie musí byť zadaná v dokumente každej firmy známom pod označením politika BOZP, pretože cieľom je dosiahnutie integrovanej bezpečnosti v podnikateľskom subjekte. Účastníci konferencie sa dozvedeli, aký je rozdiel medzi pojmi „bezpečnosť pri práci“ a „bezpečnosť práce“. Pojem bezpečnosť pri práci je užší, vyjadruje iba časť obsahu pojmu bezpečnosť práce. Na záver uviedla niekoľko konkrétnych prípadov pracovných úrazov.

Pôsobnosť banského dozoru v rámci spoločných pracovísk s inšpekciami práce v rovnomennom príspevku priblížil **Ing. Bohumil Něč** z Obvodného banského úradu Prievidza. Uviedol niektoré činnosti Národného inšpektorátu práce a inšpektorátov práce, ktoré sú obdobné alebo totožné s činnosťami Hlavného banského úradu a Obvodného banského úradu.

Ing. Peter Kratochvíl, Mgr. Iveta Miksová, Ing. Bohumil Néc

Napriek tomu, že pracovníci na stavbách sú informovaní o rizikách spojených s prácami vo výškach, každoročne prichádza k ťažkým, často aj smrteľným pracovným úrazom. Otázku účinnej ochrany proti pádu rozobral **Radim Frank** zo spoločnosti Rafra (Česká republika).

Možno povedať, že takmer v každej spoločnosti používajú motorové vozíky. Ich rôznorodosť a široké možnosti uplatnenia predurčujú tieto vozíky na manipuláciu s ťažkými bremenami. Problematike bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci s motorovými vozíkmi sa venoval **Ing. Peter Kratochvíl** zo spoločnosti DHL Exel Slovakia.

Účastníkov konferencie zaujali aj informácie, ktoré im sprostredkoval o BOZP pri stavbe najvyššej budovy sveta Burdž Chalífa (BK) v Dubaji (Spojené arabské emiráty) riaditeľ PEGA HOIST **Dr. Pavel Policar**. Konštrukcia, inštalácia a prevádzkovanie 16 výťahov predstavovali obrovskú výzvu nielen z technického a technologického hľadiska, ale aj z hľadiska BOZP. Vzhľadom na to, že práve od týchto výťahov záviselo stavenisko BK, teda od prístupu všetkých 12-tisíc zamestnancov na svoje pracoviská – to bola obrovská zodpovednosť aj výzva, povedal Dr. Policar. Výťahy boli v prevádzke 24 hodín sedem dní v týždni takmer päť rokov. Firma PEGA sama inštalovala základnú stanicu výťahov vo výške 611 metrov nad zemou – najvyššie položený výťah na svete.

Je známe, že spoločnosť Skanska kladie veľký dôraz na to, aby jej pracoviská boli bezpečné. Bezpečnosť sa tu nechápe len ako dodržiavanie predpisov, ale vyvíja sa úsilie, aby sa na bezpečnosti aktívne podieľali všetci pra-

covníci, povedal **Ing. Ján Gatjal** zo Závodu Tunely Skanska, a. s. Nielen prevencia, školenia alebo modelovanie rôznych situácií sú dôležité, ale aj analyzovanie vzniknutých nebezpečných stavov a situácií či príčin vzniku úrazu, dodal. Spomenul tragickú udalosť v tuneli Šibeník, keď pri neriadenom odstrele postihol jedného pracovníka smrteľný úraz, traja pracovníci utrpeli ťažké poranenia a dvaja ľahšie.

O skúsenosti z koordinácie BOZP sa podelil s prítomnými **Ing. Ján Donič** zo spoločnosti BOZPO Prievidza. Táto spoločnosť vykonáva svoju činnosť nielen na Slovensku, ale aj v iných štátoch Európskej únie. Prednášateľ uviedol niekoľko príkladov zo zahraničia, napríklad z Holandska, zo Švédska, ako aj z výmenného pobytu v Spojených arabských emirátoch pri výstavbe v súčasnosti najväčšej jadrovej elektrárne na svete. Malo by byť samozrejmé, že úsilie o BOZP je prioritou všetkých zainteresovaných a top prioritou BOZP je dosiahnutie nulovej úrazovosti, povedal. Svoj prejav doplnil informáciou o občianskom združení Spoločná vízia na Slovensku. Združenie sa zameriava najmä na riešenie problematiky BOZP a koordinácie na stavenisku, spoluprácu pri vypracúvaní legislatívy v oblasti BOZP v stavebníctve, spoluprácu s MPSVR, Národným inšpektorátom práce..., ide tu o aktuálny prístup k informáciám, vzdelávanie koordinátorov, významná je spolupráca s ISHCCO...

Richard Habgood, prezident medzinárodnej organizácie koordinátorov ISHCCO, priblížil účastníkom konferencie túto inštitúciu, jej poslanie a činnosť. ISHCCO je partner národných organizácií koordinátorov a bezpeč-

nostných technikov a jej cieľom je inovatívne preskúmať a vyhodnocovať prístupy k vzdelávaniu, hodnoteniu rizík v stavebníctve a ku koordinácii bezpečnej práce na staveniskách v rámci Európskej únie. Takisto aj podporovať výmenu skúseností a dobrých príkladov zo stavebnej praxe a spracúvať, prípadne zjednocovať prístupy k BOZP v stavebníctve.

Cieľom prezentácie manažéra bezpečnosti v spoločnosti Enel **Raffaella Percivalliho** bolo porovnanie slovenských a talianskych právnych predpisov a poukázať na niektoré z hlavných rozdielov v súvislosti s ich výhodami a nevýhodami.

Richard Habgood, Raffaele Percivalli

Ako funguje požiarne bezpečnosť v Elektrárni Nováky (ENO), sa prítomní dozvedeli od **Ing. Vladimíra Wäldla**, manažéra bezpečnosti ENO, a. s., Slovenské elektrárne.

Pracovné prostredie v odvetví stavebníctva je dlhodobo klasifikované ako najrizikovejšie z pracovísk pre vysokú pravdepodobnosť vzniku pracovného úrazu. Dozor nad dodržiavaním ustanovení príslušných zákonov v tejto oblasti vykonáva inšpekcia práce. Otázku pracovného času v stavebníctve rozobral práve v súvislosti s vysokým počtom úrazov **Ing. Róbert Bulla** z Inšpektorátu práce Nitra. Je dôležité venovať pozornosť dodržiavaniu pracovného času pri prácach v stavebníctve. Pri nadmernej únave a nízkom sústredení na prácu je predpoklad vzniku pracovného úrazu, dodal.

Riaditeľ spoločnosti Safe Time **Juraj Uherek** nesklamal prítomných a pútavým rozprávaním sprevádzaným ukázkami na videu pranieroval zodpovednosť pracovníkov pri prácach vo výškach. Pri niektorých záberoch nejednému účastníkovi konferencie prechádzali zimomriavky po chrbte. Ochrana proti pádu z výšky je na prvý pohľad jednoduchá záležitosť, povedal, ale každý bezpečnostný technik vie, že pracovníkov treba chrániť kolektívnymi alebo osobnými ochrannými opatreniami. Jednoduchým riešením tam, kde

chýba zábradlie, je zabezpečiť pracovníkov bezpečnostným postrojom s lanom. A ako ten stroj treba správne používať, predviedol priamo na sebe.

Hovorí sa, že to najlepšie príde na koniec – tentoraz posledný príspevok na konferencii v druhý deň jej konania patril zrejme k tým, ktoré prítomných zaujal najviac, pretože sa živo na danú tému diskutovalo. Bola to prednáška **Ing. Miroslava Kobelu** z Inšpektorátu práce Bratislava nazvaná Aplikácia vyhlášky č. 147/2013 Z. z. v praxi.

Veľmi hodnotný program pokračoval aj na tretí deň konferencie, keď doň za veľkej účasti poslucháčov ako prvá

prispela **Alica Schmidtová** zo spoločnosti IL JIN Slovakia. Neúnavné odborné obecenstvo zaujal aj **Ing. Juraj Cagaň** zo Safety & Security Manager Nestlé Slovensko, s. r. o., závod Prievidza, vysvetlením v rovnomennom príspevku ako sa varí bezpečnosť v Nestlé. Poslednou v trojdňovom programe konferencie bola prednáška **PhDr. Ivety Krajčovičovej** zo spoločnosti BOZPO, s. r. o., Prievidza nazvaná Výkon objektivizácie faktorov pracovného prostredia.

Potom nasledovalo zhrnutie tzv. horúcich tém, ktoré boli predmetom prednášok aj diskusií počas celej

konferencie. Horúce témy (témy vyplývajúce z aplikačnej praxe v kontexte nejednoznačnosti, respektíve neriešenia v rámci legislatívy) boli rozdelené do troch oblastí: BOZP, pracovná a zdravotná služba a koordinácia BOZP. Výstupný materiál z konferencie sa v podobe návrhov legislatívnych zmien prekonzultuje s inštitúciami zastupujúcimi zamestnancov, zamestnávateľov...

Po zahrnutí ich pripomienok bude zaslaný podľa dohody Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Anastázia Bezáková

A NA ZÁVER EŠTE JEDNA INFORMÁCIA

– organizátori Medzinárodnej konferencie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci INCOBOZ 2014 vyhlásili aj súťaž o najzaujímavejšiu fotografiu s tematikou BOZP – Foto roka. Do súťaže sa mohol zapojiť každý, kto sa venuje problematike BOZP a zúčastnil sa na konferencii. Komisia vybrala tri najzaujímavejšie snímky, ktoré boli ocenené vecným darom. Ceny víťazom odovzdala PaedDr. Danica Lehocá, PhD.

Na tretej pozícii sa umiestnila fotografia **Ing. Laurencie Jančurovej**, ktorá získala ako cenu fotoaparát.

Druhú cenu – víkendový pobyt v hoteli Grand Matej v Banskej Štiavnici získal **Miroslav Mikula** za túto snímku.

A prvé miesto v súťaži zaujala fotografia **Ing. Roberta Bullu**, za ktorú získal prvú cenu PEUGEOT RCZ. Snímku vyhotovil počas konferencie, keď si urobil neplánovanú prestávku a vyšiel pred budovu hotelu. Zásľuhu na tom majú aj jeho kolegovia, ktorí ho na objekt záberu – pracovníka na streche upozornili. A tak sa Ing. Bulla s nimi podelí aj o cenu, ktorú získal, a aby sme zas veľmi nezávideli, je to zapožičanie auta na víkend.

